

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 8 maja 2024 r.

ZP-KNPS.431.6.18.2024.USZ

Pani
Alicja Błaszczyńska
Dyrektor
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Cieszkowie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 18 i 21 marca 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Urszula Szczeblowska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszkowie, mieszczącym się przy ul. Gen. Wł. Sikorskiego 45, 56-330 Cieszków z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 18 marca 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Alicja Błaszczyńska zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS w Cieszkowie od 12 września 2011 r., a od 21 kwietnia 2016 r. na stanowisku Dyrektora, która ponosi odpowiedzialność za zadania realizowane w tym okresie.

Podpisany przez Panią w dniu 18 kwietnia 2024 r. protokół kontroli, do którego nie

wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszkowie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewniania posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych, a od 1.11.2023 r. w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego sporządzania sprawozdawczości (pkt 17) - do dnia 31.12.2023 r.,
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),

- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 11 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem (pkt 9),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- sprawiania pogrzebu (pkt 15).

Ustalono, że Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszkowie na podstawie imiennego upoważnienia Wójta Gminy Cieszków od dnia 27 września 2023 r. wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146), wcześniej decyzje w tym zakresie wydawał Wójt Gminy Cieszków.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania specjalnych zasiłków celowych (pkt 1),
- opracowania i realizowania projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach

poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Cieszków nie prowadzi domów pomocy społecznej, rodzinnych domów pomocy i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowane są zgodnie z wnioskiem i z posiadanym schorzeniem do domów pomocy społecznej poza teren Gminy Cieszków, jak najbliższej miejsca zamieszkania. Obecnie w DPS przebywa 5 osób.

Dyrektor Ośrodka poinformował, że Gmina Cieszków na swoim terenie nie prowadzi ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, jednak posiada placówkę wsparcia dziennego w formie podwórkowej. Placówka aktualnie prowadzona jest przez Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Dolnośląska, III Cieszkowski Środowiskowy Szczęp Drużyn Harcerskich „Sokół”.

Zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a i 3b ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (2a),
- przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10) - od dnia 1.01.2024 r.

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika, że osoby niepełnosprawne z Gminy Cieszków korzystają z Powiatowego Ośrodka Wsparcia, który jest prowadzony przez Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miliczu. Powiatowy Ośrodek Wsparcia posiada 30 miejsc dla uczestników wymagających opieki i świadczenia usług w zakresie terapii zajęciowej, rehabilitacji ruchowej, porad specjalistów, opieki pielęgniarskiej. Ponadto osoby niepełnosprawne z Gminy Cieszków mają możliwość uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzonych również przez Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miliczu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszkowie koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cieszków (art. 110 ust. 4 ustawy).

W Gminie Cieszków zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak zapewnił Dyrektor Ośrodka, pracownicy socjalni osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielali informacji w powyższym zakresie, a także prowadzono mediacje z rodzinami objętymi obowiązkiem alimentacyjnym.

W kontrolowanym okresie Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych

odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy). Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej na bieżąco udzielali informacji w powyższym zakresie, udostępniali druki i pomagali w wypełnianiu formularzy.

Dyrektor GOPS w Cieszkowie składał Radzie Gminy w Cieszkowie coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszkowie w okresie od 1.01.2023 r. do dnia 18.03.2024 r. nie przyznawał pomocy obywatelom Ukrainy. Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą nie udzielano pomocy w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ponieważ żadna z osób nie złożyła wniosku i nie zgłosiła potrzeb w zakresie pomocy finansowej, rzeczowej czy psychologicznej.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

- Otrzymują:
1. Wójt Gminy Cieszków
 2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt